รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา ส๑๕๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

ครูผู้สอน ครูนจรักษ์ สุขเจริญ
ครูสกุณา นกเทียน

การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

จุดประสงค์การเรียนรู้

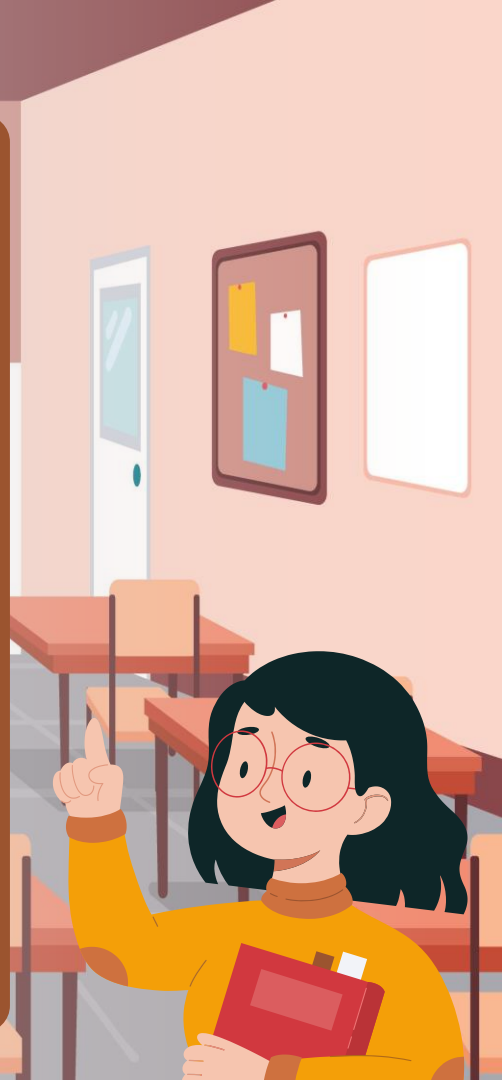
๑. อธิบายเกี่ยวกับการแสดงตนเป็นพุทธมามกะได้

๒. สามารถลำดับขั้นตอนปฏิบัติการแสดงตนเป็นพุทธมามกะได้

๓. เห็นความสำคัญและปฏิบัติตนในการแสดงตนเป็นพุทธมามกะได้อย่างถูกต้อง

คำถามชวนคิด

นักเรียนเคยเข้าร่วมพิธีแสดงตน
เป็นพุทธมามกะหรือไม่

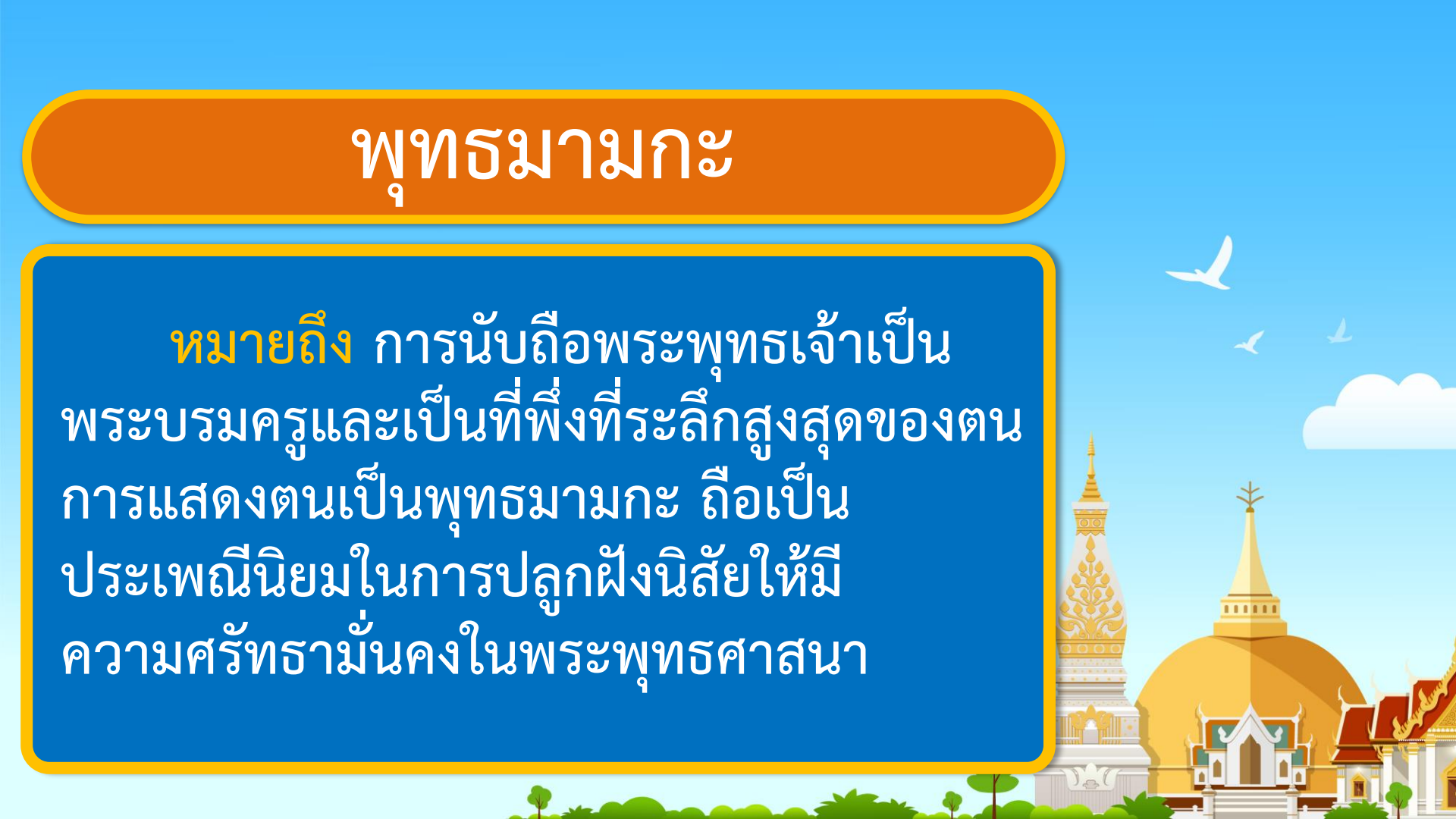

พุทธมามกะ

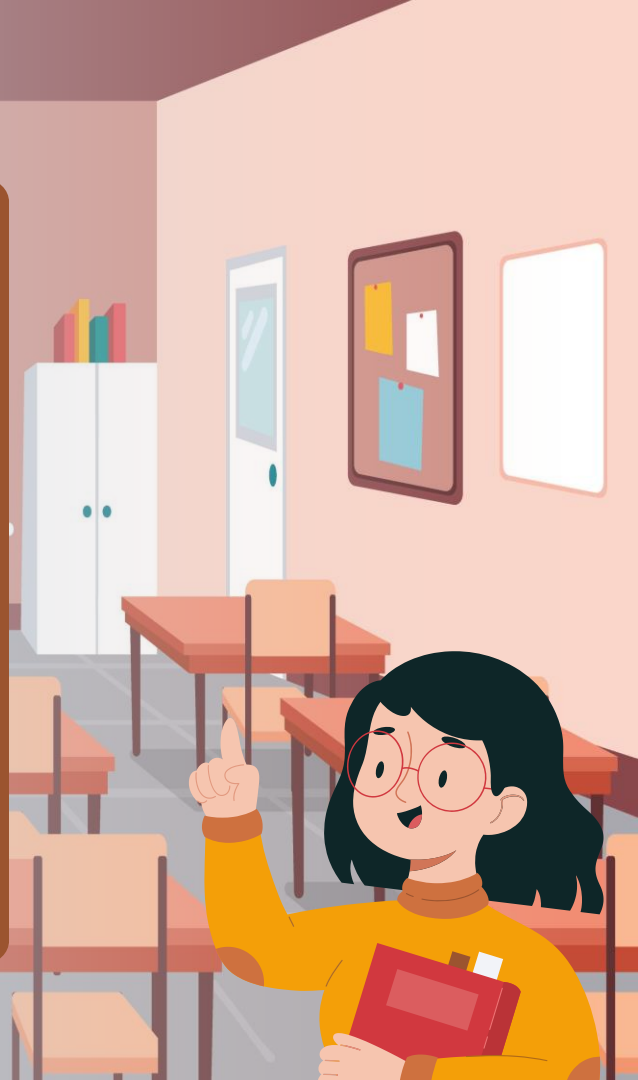
พุทธมามกะ

หมายถึง การนับถือพระพุทธเจ้าเป็นพระบรมครูและเป็นที่พึ่งที่ระลึกสูงสุดของตน การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ ถือเป็นประเพณีนิยมในการปลูกฝังนิสัยให้มีความศรัทธามั่นคงในพระพุทธศาสนา

คำถามชวนคิด

ขั้นตอนการแสดงตนเป็น
พุทธมามกะนั้น มีขึ้นตอนใดบ้าง

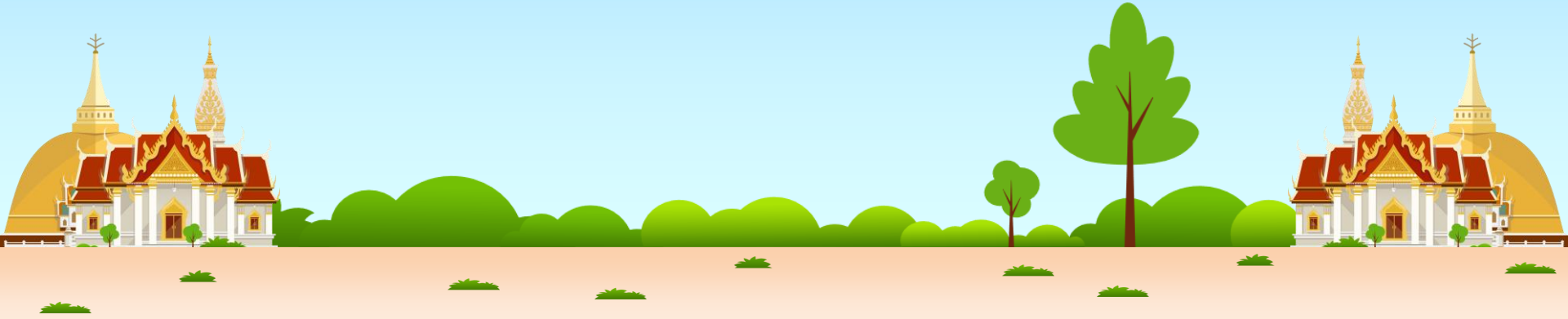

ระเบียบพิธีในการแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

- การมอบตัว
- การเตรียมการ
- พิธีการ

การมอบตัว

การมอบตัว

๑. ผู้ประสงค์จะแสดงตนต้องไปมอบตัว
กับพระอาจารย์ที่ตนเคารพนับถือ

๒. ถ้าเป็นเด็กต้องมีผู้ปกครองนำไปมอบตัวด้วย

ที่มา https://www.banjongrat.ac.th/ ข่าวและกิจกรรม/กิจกรรมของโรงเรียน/กิจกรรมแสดงตนเป็นพุทธม.html

แต่ถ้าเป็นพิธีแสดงตนเป็นหมู่คณะ เช่น นักเรียนทั้งห้อง ทางโรงเรียนหรือคุณครูอาจนำนักเรียนที่จะเข้าร่วมพิธีไปมอบตัวพร้อมกัน

การมอบตัวควรมี ดอกไม้ ธูป เทียน ใส่พานไป
ถวายพระอาจารย์เพื่อแสดงความเคารพ
ตามธรรมเนียม

ที่มา https://www.livaliwedding.com/รับจัดงานแต่งงาน%2029,000.html

การเตรียมการ

๑. ในการประกอบพิธีนี้ต้องเตรียมการให้พร้อมทั้งฝ่ายสงฆ์และฝ่ายผู้แสดงตน

https://sites.google.com/site/aomrungnapha07/1-hnathi-chaw-phuthth/1-6-kar-saedng-tn-pen-phuththmamka

๒. ฝ่ายสงฆ์ คือ ทางวัดเป็นผู้จัดเตรียมบริเวณพิธีภายในวัดให้พร้อมก่อนกำหนดนัด เช่น ในอุโบสถ ศาลาการเปรียญ

ที่มาภาพ https://acc.kpru.ac.th/main/?page_id=165&lang=TH

๓. ฝ่ายผู้แสดงตน คือ นักเรียน ให้แต่เครื่องแบบของตน ให้เรียบร้อย

http://www.kunnatee.ac.th/?p=12410

๔. ผู้แสดงตนแต่ละคนจะต้องเตรียมเครื่องสักการะ เช่น ดอกไม้ ธูปเทียนแพ สำหรับถวายพระอาจารย์ในพิธี

https://www.wsc.ac.th/th/14-news-activities/primary-school-1-3-news/387-3-17-60.html

พิธีการ

๑. เมื่อเตรียมการพร้อมทุกฝ่ายถึงวันนัดหมาย ควรมาถึงพิธีก่อนเวลา

https://sites.google.com/site/aomrungnapha07/1-hnathi-chaw-phuthth/1-6-kar-saedng-tn-pen-phuththmamka

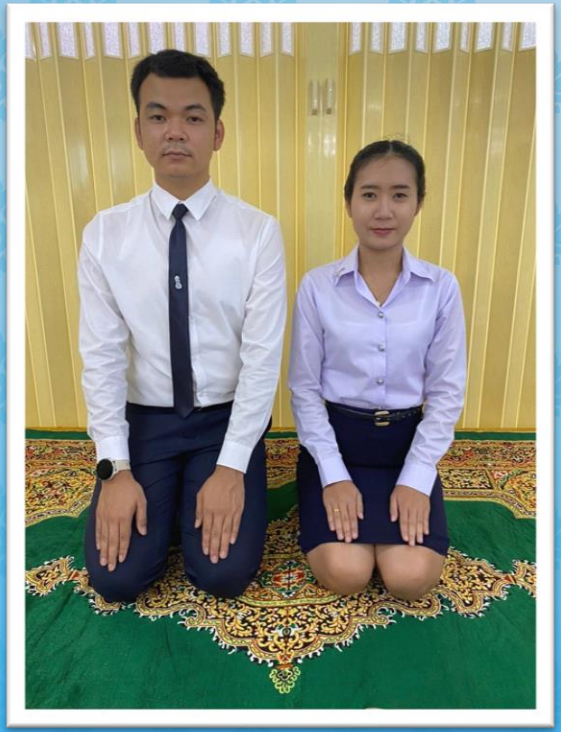
๒. ผู้แทนในพิธีจุดธูปเทียน บูชาพระรัตนตรัย เสร็จแล้วทุกคนกราบพระสงฆ์แบบเบญจางคประดิษฐ์

https://www.youtube.com/watch?v=DzwzJYun2nw

๓. จากนั้นผู้ชายนั่งท่าเทพบุตร ผู้หญิงนั่งท่าเทพธิดา

http://whytodubai.blogspot.com/2016/10/blog-post_88.html

๔. ประนมมือระหว่างอก เพื่อกล่าวคำบูชา

อิมินา สักกาเรนะ พุทธัง ปูเชมิ

ข้าพเจ้าทั้งหลายบูชาพระพุทธเจ้าด้วยเครื่องสักการะนี้

(กราบ)

อิมินา สักกาเรนะ ธัมมัง ปูเชมิ

ข้าพเจ้าทั้งหลายบูชาพระธรรมด้วยเครื่องสักการะนี้

(กราบ)

อิมินา สักกาเรนะ สังฆัง ปูเชมิ

ข้าพเจ้าทั้งหลายบูชาพระสงฆ์ด้วยเครื่องสักการะนี้

(กราบ)

๕. ถวายพานเครื่องสักการะแก่พระสงฆ์

๖. เปล่งคำปฏิญาณตนต่อหน้าพระสงฆ์

https://www.wsc.ac.th/th/our-activities/primary-activities-lower/item/552-p3-17-7-61.html

บทสวดนมัสการพระรัตนตรัย

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

คำแปล

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง

คำปฏิญาณตนเป็นพุทธมามกะ

เอสาหัง ภันเต สุจิระปะรินิพพุตัมปิ, ตัง ภะคะวันตัง สะระณัง
คัจฉามิ, ธัมมัญจะ สังฆัญจะ,พุทธะมามะโกติ มัง สังโฆ ธาเรตุ

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าขอถึงพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น แม้ปรินิพพานนานแล้ว ทั้งพระธรรมและพระสงฆ์ เป็นที่พึ่ง ที่ระลึก ขอพระสงฆ์จงจำข้าพเจ้าไว้ว่า เป็นพุทธมามกะ ผู้รับเอาพระพุทธเจ้าเป็นของตน

หมายเหตุ : ถ้าปฏิญาณพร้อมกันหลายคนทั้งชายและหญิง คำปฏิญาณให้เปลี่ยนเฉพาะที่ขีดเส้นใต้

เอสาหัง เป็น เอเต มะยัง สำหรับผู้ชาย และ เอตา มะยัง สำหรับผู้หญิง

คัจฉามิ เป็น คัจฉามะ (ทั้งชายและหญิง)

พุทธะมามะโกติ เป็น พุทธะมามกะกาติ สำหรับผู้หญิง

มัง เป็น โน สำหรับผู้ชายและผู้หญิงหลายคน

คำแปล ก็เปลี่ยนเฉพาะคำ “ข้าพเจ้า” เป็น “ข้าพเจ้าทั้งหลาย” เท่านั้น นอกนั้นเหมือนกัน สำหรับผู้หญิงปฏิญาณคนเดียวว่า เอสาหัง ฯลฯ ถึง พุทธะมามะโกติ เปลี่ยนเป็นว่า พุทธะมามะกาติ ต่อไปไม่เปลี่ยนตลอดทั้งคำแปลด้วย ถ้าหญิงกับชายปฏิญาณคู่กัน เฉพาะคู่เดียว ให้ขึ้นว่า เอสาหัง ฯลฯ พร้อมกัน จากนั้นชายว่า พุทธะมามะโกติ หญิงว่า พุทธะมามกะกาติ นอกนั้น คงรูปตลอดทั้งคำแปล

๗. เมื่อกล่าวคำปฏิญาณจบแล้ว พระสงฆ์ประนมมือรับ สาธุ
เสร็จแล้วให้นั่งพับเพียบ และประนมมือฟังโอวาท
เมื่อพระสงฆ์ให้โอวาทจบ กล่าวคำว่า สาธุ

https://www.wsc.ac.th/th/our-activities/primary-activities-lower/item/552-p3-17-7-61.html

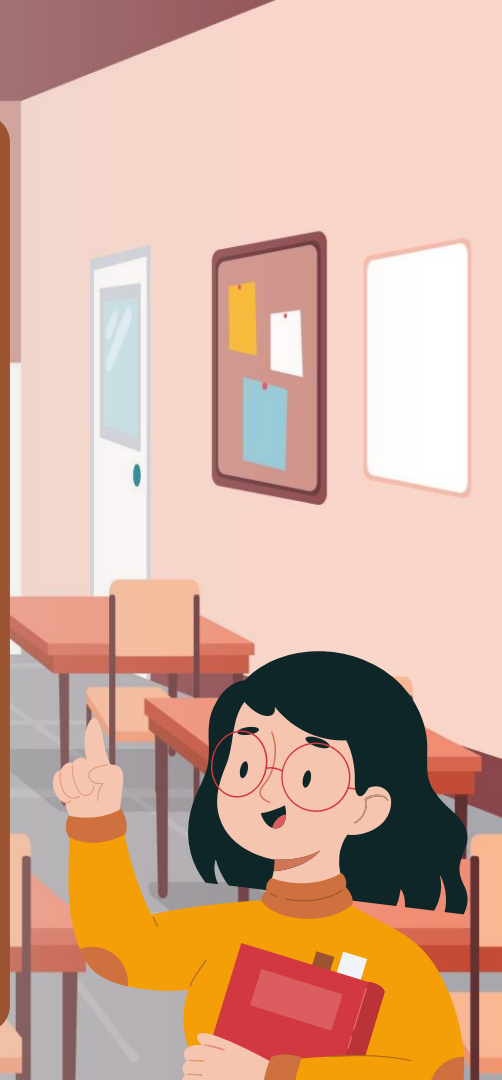

๘. หลังจากนั้นให้ผู้หญิงนั่งท่าเทพธิดา ผู้ชายนั่งท่าเทพบุตร เพื่อกล่าวคำอาราธนาและสมาทานศีล ๕

https://www.wsc.ac.th/th/our-activities/primary-activities-lower/item/552-p3-17-7-61.html

คำถามชวนคิด

นักเรียนทราบหรือไม่ว่า
คำอาราธนาศีลห้าหรือเบญจศีล
กล่าวว่าอย่างไร

คำอาราธนาศีล 5

มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะนัตถายะ ติสะระเณนะ สะหะ ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ

(ท่านผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอศีล 5 พร้อมกับสรณะ 3)

ทุติยัมปิ มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะนัตถายะ ติสะระเณนะ สะหะ ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ

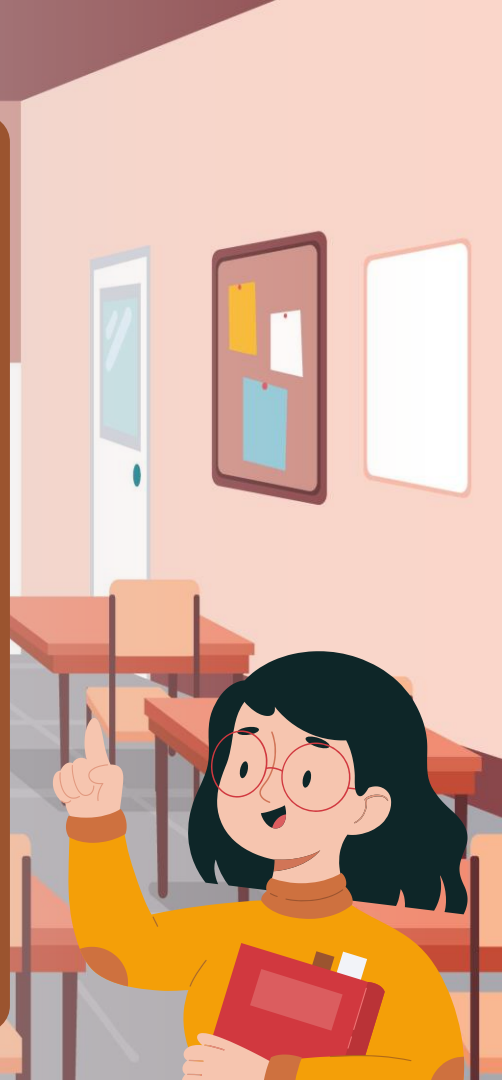
(ท่านผู้เจริญ แม้ในวาระที่ 2 ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอศีล 5 พร้อมกับสรณะ 3)

ตะติยัมปิ มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะนัตถายะ ติสะระเณนะ สะหะ ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ

(ท่านผู้เจริญ แม้ในวาระที่ 3 ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอศีล 5 พร้อมกับสรณะ 3)

คำถามชวนคิด

นักเรียนจำได้ไหมว่าเบญจศีล
ประกอบไปด้วยอะไรบ้าง

สมาทานศีล ๕

ปาณาติปาตา, เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ,

งดเว้นจากการฆ่าสัตว์ด้วยตัวเอง หรือทรมานสัตว์ และจ้างวานผู้อื่นกระทำ

อะทินนาทานา, เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ,

งดเว้นจากการลักทรัพย์ หรือถือเอาสิ่งของที่เจ้าของเขาไม่ให้

กาเมสุมิจฉาจารา, เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ,

งดเว้นจากการประพฤติผิดในกาม

มุสาวาทา, เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ,

งดเว้นจากการพูดไม่จริง หรือกล่าวคำเท็จให้ผู้อื่นเดือดร้อน

สุราเมระยะมัชชะปะมาทัฏฐานา, เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ,

งดเว้นจากการดื่มสุราเมรัย ของมึนเมา และยาเสพติด อันเป็นที่ตั้งของความประมาท

(กราบ ๓ ครั้ง แบบเบญจางคประดิษฐ์)

https://samnakmai.blogspot.com/2018/10/blog-post_23.html

http://www.dhammathai.org/practice/main.php

ขั้นปฏิบัติ

คำชี้แจง : ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

คำชี้แจง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

คำชี้แจงครูปลายทาง

๑. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

๒. ครูเดินดูและให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิบัติมาเป็นนิจ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

รายวิชา สังคมศึกษา รหัส ส๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง : ให้นักเรียนขอกประโยชน์ในการแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

๑. ประโยชน์การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

ตอบ ๑).....

.....

๒).....

.....

.....

.....

๓).....

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๑๐

๑. ประโยชน์การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

ตอบ ๑).....

.....

๒).....

.....

๓).....

.....

๑. ประโยชน์การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

ตอบ

๑)...เพื่อแสดงความเป็นชาวพุทธที่ดี มีพระพุทธเจ้าเป็นที่พึ่งของตน.....

๒)...เพื่อระลึกถึงอยู่เสมอว่าเราเป็นพุทธศาสนิกชน .....

๓)...เพื่อปลูกฝังคุณค่าและความมั่นคงในพระพุทธศาสนา.....

สรุปบทเรียน

พุทธมามกะ หมายถึง การนับถือพระพุทธเจ้าเป็นพระบรมครูและเป็นที่พึ่งที่ระลึกสูงสุดของตน การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ ถือเป็นประเพณีนิยมในการปลูกฝังนิสัยให้มีความศรัทธามั่นคงพระพุทธศาสนา

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง หลักปฏิบัติในพิธีถวายสังฆทาน

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานที่ ๑๑

เรื่อง หลักปฏิบัติในพิธีถวายสังฆทาน

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

